

Uchwała nr 1/X/2023
Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego
z dnia 5 października 2023 r.

o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Monice Mularskiej-Kucharek
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne

Działając na podstawie art. 18 a ust. 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2017 poz. 1789) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1669 z późn. zm.) oraz na podstawie § 62 ust. 1 pkt 1) Statutu Uniwersytetu Jagiellońskiego przyjętego Uchwałą nr 37/V/2019 Senatu UJ z dnia 29 maja 2019 roku (z późn. zm.), po zapoznaniu się z pełną dokumentacją sprawy, w tym recenzjami oraz uchwałą komisji habilitacyjnej z dnia 29 sierpnia 2023 r., zawierającą opinię w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego dr Monice Mularskiej-Kucharek, Rada Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego odmawia nadania dr Monice Mularskiej-Kucharek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne.

§ 2

UZASADNIENIE

Postępowanie habilitacyjne dr Moniki Mularskiej-Kucharek jest prowadzone na podstawie przepisów ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki. Podstawę do oceny dorobku naukowego stanowią wymogi zawarte w art. 16 ww. ustawy oraz kryteria zawarte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Kandydatka otrzymała tytuł magistra w 2006 roku na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. W 2012 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii na podstawie rozprawy „Kapitał społeczny a postawy

przedsiębiorczości i jakość życia mieszkańców Łodzi” również na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego; promotorem był dr hab. Paweł Starosta, prof. UŁ. Kandydatka ubiegała się o nadanie stopnia doktora habilitowanego na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie socjologia w 2016 r. wskazując jako osiągnięcie naukowe jednotematyczny cykl publikacji „Społeczne mechanizmy kształtowania jakości życia jednostek i zbiorowości.”. W obszernym autoreferacie dr Monika Mularska-Kucharek przedstawiła osiągnięcie naukowe, dorobek naukowo-badawczy oraz działalność dydaktyczną i organizacyjną. Rada Wydziału podjęła decyzję o odmowie nadania Kandydatce stopnia doktora habilitowanego.

W wyniku rozpatrzenia odwołania od ww. uchwały w dniu 29 czerwca 2020 roku Prezydium Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów podjęło uchwałę o poparciu odwołania dr Moniki Mularskiej-Kucharek od uchwały nr 2017/03/13/3 Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 13 marca 2017 roku odmawiającej nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie socjologia, uznając je za zasadne z przyczyn formalnych. Tym samym Prezydium CK postanowiło uchylić zaskarżoną uchwałę Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Jednocześnie Prezydium Centralnej Komisji postanowiło przenieść postępowanie habilitacyjne dr Moniki Mularskiej-Kucharek do Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rada Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwałą z dnia 9 września 2021 r. odmówiła dr Monice Mularskiej-Kucharek nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne w dyscyplinie nauki socjologiczne. Od ww. uchwały Kandydatka wniosła odwołanie.

Decyzją Rady Doskonałości Naukowej z dnia 28 listopada 2022 r. (sygn. BCK-I-O-039-2021) uchylono uchwałę nr 1/IX/2021 Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie z dnia 9 września 2021 r. odmawiającej nadania dr Monice Mularskiej-Kucharek stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie socjologia i przekazano sprawę Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w Krakowie do ponownego rozpatrzenia. Następnie Rada Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego zapoznała się z pełną dokumentacją sprawy, w tym decyzją Rady Doskonałości Naukowej. Zgodnie z fragmentem uzasadnienia decyzji Rady Doskonałości Naukowej z dnia 28 listopada 2022 r. (sygn. BCK-I-O-039-2021): „Powodem uwzględnienia przez Radę Doskonałości Naukowej niniejszego odwołania jest brak uzasadnienia uchwały komisji habilitacyjnej z dnia 27.08.2019 r. Zgodnie zaś z art. 18a ust. 8 ustawy o stopniach naukowych po przedstawieniu recenzji i zapoznaniu się z autoreferatem członkowie komisji

habilitacyjnej w głosowaniu jawnym podejmują uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego. Z kolei wedle art. 18a ust. 11 ww. ustawy komisja habilitacyjna w terminie 21 dni od dnia otrzymania recenzji przedkłada radzie jednostki organizacyjnej uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego, o której mowa w ust. 8, wraz z uzasadnieniem i pełną dokumentacją postępowania habilitacyjnego, w tym recenzjami osiągnięć naukowych. Tymczasem uchwała Komisji habilitacyjnej z dnia 27.08.2019 r. nie zawiera uzasadnienia, co w naturalny sposób narusza art. 18a ust. 11 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym, ponieważ przepisy te literalnie zawierają takie wymogi względem uchwały.” Rada Dyscypliny Nauki socjologiczne uznała, że właściwy organ podmiotu habilitującego obowiązany jest podjąć odpowiednie rozstrzygnięcie na podstawie uchwały komisji habilitacyjnej, jednakże nie jakiegokolwiek uchwały, lecz podjętej w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami, zawierającej prawidłowo sporządzone uzasadnienie. Biorąc to pod uwagę Rada Dyscypliny zwróciła się do Komisji habilitacyjnej powołanej w postępowaniu habilitacyjnym dr Moniki Mularskiej-Kucharek w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie nauki socjologiczne, o podjęcie ponownej uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego dr Monice Mularskiej-Kucharek zgodnie z procedurą przewidzianą przez ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, w tym w szczególności w zgodzie z brzmieniem art. 18a ust. 8 i 11, a więc zawierającą uzasadnienie.

W dniu 29 sierpnia 2023 roku komisja habilitacyjna podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia opinii w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego, w której treści Komisja habilitacyjna stwierdziła, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr Moniki Mularskiej-Kucharek nie stanowią istotnego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej nauki socjologiczne i wyraziła negatywną opinię w sprawie nadania dr Monice Mularskiej-Kucharek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne, nie uznając spełnienia przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

W dniu 5 października 2023 r. Rada Dyscypliny Nauki Socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego po zapoznaniu się z całością akt sprawy, w tym z opinią Komisji habilitacyjnej w sprawie nadania lub odmowy nadania Pani dr Mularskiej-Kucharek stopnia doktora habilitowanego, po wysłuchaniu relacji przewodniczącej Komisji habilitacyjnej, prof. dr hab. Mirosławy Marody na temat przebiegu prac Komisji habilitacyjnej, a także po

przedyskutowaniu przebiegu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego na wniosek dr Mularskiej-Kucharek oraz formułowanych przez nią zarzutów odmówiła Pani dr Monice Mularskiej-Kucharek nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne.

Warunki nadania stopnia doktora habilitowanego zostały unormowane w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1789 z późn. zm.). Do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Osiągnięcie może stanowić: 1) dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązanych tematycznie; 2) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; 3) część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Rada Dyscypliny wzięła pod uwagę:

1. osiągnięcie naukowe Habilitantki, o którym mowa w art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy, czyli zbiór publikacji, względnie monografii,
2. aktywność naukową Habilitantki, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy,
3. jej osiągnięcia dydaktyczne, popularyzatorskie i organizacyjne.

Podstawą oceny dokonań wymienionych w pkt. 1-3 były:

1. jednotematyczny cykl publikacji, zatytułowany „Społeczne mechanizmy kształtowania jakości życia jednostek i zbiorowości”, w skład, którego wchodziły dwie monografie i sześć artykułów. Są to następujące publikacje:

1. Mularska-Kucharek M., *Social Capital and Quality of Life*, Wydawnictwo UŁ, Wydawnictwo UJ, Łódź – Kraków, 2014, ss.169.
2. Mularska-Kucharek M., *Benefits of Social Trust in the Context of Subjective Quality of Life*, „Studia Regionalia” KPZK PAN, vol. 45, 2016, s. 22-33.
3. Mularska-Kucharek M., *O relacjach pomiędzy jakością zamieszkiwania a subiektywną jakością życia – Na przykładzie mieszkańców miast*, „Studia Miejskie”, nr 19, 2015, s. 131-146.
4. Mularska-Kucharek M., *How to Live in a Small Town? About the Quality of Life and Quality of Living*, „Studia Regionalia”, KPZK PAN, vol. 45, s. 93-107, 2016.

5. Mularska-Kucharek M., *Postawa przedsiębiorcza a jakość życia*, „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi”, nr 1 (108), 2016, s. 141-153.
 6. Mularska-Kucharek M., *Przedsiębiorcze postawy i działania mieszkańców miast i ich związek z jakością życia*, „Studia Miejskie”, nr 21, 2016; s. 135-152.
 7. Mularska-Kucharek M., *Przedsiębiorcze działania mieszkańców wsi*, „Journal of Agribusiness and Rural Development”, vol. 4 (38), 2015, s. 793-801.
 8. Mularska-Kucharek M., *The Role of Social Capital in the Development of Entrepreneurship*, Science Publishing Group, New York, 2015, ss. 184.
2. sporządzony przez Habilitantkę autoreferat i zestawiony przez nią wykaz i wybór reprezentatywnych publikacji i pozostałych form aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej,
 3. sporządzone przez Recenzentów oceny osiągnięć, o których mowa w art. 16 ust. 2 Ustawy,
 4. pozostałe dokumenty znajdujące się w aktach postępowania habilitacyjnego.

W dniu 5 października 2023 r. przebieg postępowania i obrad Komisji habilitacyjnej przedstawiła zaproszona na posiedzenie Rady Dyscypliny Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej, prof. dr hab. Mirosława Marody. Zreferowała ona kolejne działania podejmowane przez Komisję oraz kroki podejmowane przez Habilitantkę i przez Radę Doskonałości Naukowej. Następnie przedstawiła treść Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 29 sierpnia 2023 roku powołanej w postępowaniu habilitacyjnym wszczętym na wniosek dr Moniki Mularskiej-Kucharek w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne w sprawie wyrażenia opinii w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego. Podkreśliła, że komisja jednogłośnie przyjęła uchwałę wyrażającą negatywną opinię w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego dr Mularskiej-Kucharek. Przywołała główne argumenty pozytywne i negatywne, opiniujące poszczególne elementy dorobku habilitantki, zawarte w dokumentacji postępowania oraz uzasadniła opinię podjętą przez Komisję habilitacyjną. Kolejno przedstawiła najważniejsze elementy opinii recenzentów i członków Komisji habilitacyjnej. Rada Dyscypliny podziela stanowiska członków Komisji habilitacyjnej, a to stanowisko:

- prof. dr hab. Domańskiego, który podkreślił, że przedstawione osiągnięcie dr Mularskiej-Kucharek, cykl artykułów tematycznych, a także inne publikacje – nie oferują oryginalnego rozwinięcia podejmowanej tematyki. Rada Dyscypliny podnosi, że część empiryczna książki „Social Capital and Quality of Life” jest czystym opisem faktów wiele razy omówionych bez próby ich wyjaśnienia. Rada równie negatywnie ocenia metodologię prowadzonych przez Habilitantkę badań.

- prof. dr hab. Olechnickiego, który podkreślił, że przedstawione osiągnięcie nie wypełnia wymogu wkładu w rozwój dyscypliny w obszarze badań oraz teorii dotyczących kapitału społecznego, jakości życia i przedsiębiorczości. Rada Dyscypliny zauważa, że w recenzowanych pracach brakuje próby rozwijania teorii, dialogu z aktualnymi badaniami podejmującymi podobną problematykę, a w warstwie metodologicznej tych prac brak nowatorskiego podejścia. Należy zwrócić uwagę na powtarzalność i powielanie treści w obrębie różnych publikacji składających się na cykl zgłoszony jako osiągnięcie naukowe. Rada podnosi, że właściwie w żadnej z ocenianych publikacji Habilitantka nie wskazuje na możliwe alternatywne sposoby interpretacji uzyskanych wyników i przyjmuje uzyskane wyniki jako ostateczny dowód na trafność przyjmowanych wcześniej założeń co do kierunku korelacji między badanymi zmiennymi.

- dr hab. Marty Smagacz-Poziemskiej, prof. UJ, która zwróciła uwagę na słabość warstwy teoretycznej przedstawionego dzieła oraz brak dyskusji z nowymi teoriami/koncepcjami badanych zjawisk. Również ona kwestionowała wartość warstwy metodologicznej, podkreślając słabość operacjonalizacji badań oraz powierzchowność przedstawionych analiz. Dodatkowo zidentyfikowała zapożyczenia między własnymi tekstami Habilitantki bez stosowanej adnotacji, oraz opisywanie tabel innych autorów w sposób sugerujący, że zostały opracowane przez Habilitantkę co, łącznie, w konsekwencji jej zdaniem decyduje o nikłym wkładzie w rozwój dyscypliny. Rada Dyscypliny zauważa, że publikacje Habilitantki charakteryzują się niedostatecznym osadzeniem w aktualnej literaturze przedmiotu, w pracach brakuje krytycznej dyskusji z koncepcjami i wynikami badań publikowanych w literaturze zagranicznej. Ponadto w zasadzie we wszystkich pracach stan wiedzy polega na streszczaniu głównych definicji i ujęć. Rada Dyscypliny jednoznacznie negatywnie ocenia sposób określania przez Habilitantkę celów w publikacjach, które albo nie są problemami badawczymi (odpowiedzi można udzielić na podstawie istniejących badań, w tym popularnych badań sondażowych), albo są sformułowane tak szeroko lub ogólnikowo, że bez dopracowanej konceptualizacji i pogłębionych, złożonych analiz materiału empirycznego nie da się na pytania odpowiedzieć.

- dr hab. Jolanty Perek-Białas, prof. UJ, która podkreśliła, że osiągnięcia publikacyjne nie są wystarczająco osadzone i dyskutowane w świetle osiągnięć i rozważań innych badań międzynarodowych z tej tematyki, a za słabość uznała brak wykorzystania zaawansowanych metod statystycznych, co skutkowało brakiem pogłębienia analiz współzależności pomiędzy badanymi zjawiskami. Nie można uznać, że przedstawione osiągnięcie ma znaczący wkład w rozwój dyscypliny. Rada Dyscypliny uważa, że ilościowo niemały dorobek nie przekłada się

na jego naukową jakość, a badania ilościowe pod względem metody prezentują mało zaawansowany poziomy analiz statystycznych, zarówno w zakresie wyboru metod, jak i ich prezentacji oraz omówienia.

- dr hab. Renaty Suchockiej, prof. UAM, która zwróciła krytycznie uwagę na opisowy, raportowy charakter publikacji wskazanych jako osiągnięcie naukowe, brak rozwiniętej warstwy teoretycznej oraz dyskusji z istniejącą literaturą przedmiotu, a także brak pogłębionej analizy i interpretacji uzyskanych danych. Takie same fragmenty pojawiają się w kilku publikacjach Habilitantki, bez stosowanej informacji o autocytowaniach. Rada Dyscypliny stwierdza, że cykl zgłoszony jako osiągnięcie nie poszerza wiedzy na temat badanych zjawisk i nie stanowi istotnego wkładu w rozwój dyscypliny.

- dr hab. Katarzyny Zielińskiej, prof. UJ, która zaakcentowała, że tematy badawcze podejmowane przez Habilitantkę są interesujące, ale jednocześnie wszystkie teksty składające się na osiągnięcie naukowe mają charakter wysoce opisowy, brakuje w nich krytycznej refleksji nad teorią i dyskusji z badaniami prowadzonymi w tym obszarze. Należy zwrócić uwagę na przykłady zapożyczeń pomiędzy tekstami, które składają się na opiniowany cykl publikacyjny, bez stosownych informacji o autocytowaniu.

- prof. dr hab. Mirosławy Marody, która wyraziła opinię, że od kandydatki na samodzielnego pracownika naukowego oczekuje się włączenia w dyskusje toczące na łamach dyscypliny, a Habilitantka takiego oczekiwania w swych pracach nie spełnia.

Bardzo ważną kwestią w ocenie Rady Dyscypliny jest również porównanie treści wchodzących w skład doktoratu Habilitantki i publikacji książkowych przedstawionych jako osiągnięcie habilitacyjne, które także wpływa na negatywną oceną Rady. Zgodnie z przepisami do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. W/w porównanie wykazuje ewidentne zapożyczenia z wcześniejszej pracy – doktoratu. Zarówno duże fragmenty tekstu, jak i grafiki czy tabele. I tak na przykład cały rozdział drugi w książce „The Role of Social Capital in the Development of Entrepreneurship” (s. 35-59) jest dosłownym tłumaczeniem fragmentów doktoratu (s. 43-60). Zapozyczenia w książce „Social Capital and Quality of Life” są równie łatwe do odnalezienia. Czasami fragmenty te są nieznacznie przeredagowane, ale częściej tłumaczenie jest literalne. Książki „Social Capital and Quality of Life” i „The Role of Social Capital in the Development of Entrepreneurship” powielają w znacznym stopniu treści

rozprawy doktorskiej, co sprawia, że nie można ich uznać za osiągnięcia, które są zupełnie nowe w stosunku do dorobku, który powstał przed otrzymaniem stopnia doktora.

Rada Dyscypliny zauważa, że opinie recenzentów i członków Komisji habilitacyjnej prowadziły do konkluzji, że przedstawione przez Habilitantkę osiągnięcie nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny nauki socjologiczne. Rada Dyscypliny wyraża także stanowisko, podobnie jako Komisja habilitacyjna, że pozostały dorobek publikacyjny należy ocenić nisko. Należy zwrócić uwagę na: brak publikacji w renomowanych czasopismach socjologicznych, słabe umiędzynarodowienie dorobku naukowego, lokalny charakter dorobku publikacyjnego. Metryczne wskaźniki dorobku Habilitantki (np. staże naukowe, liczba i rodzaj projektów badawczych, brak kierowania zespołami badawczymi) nie spełniają oczekiwań formułowanych wobec osób ubiegających się o stopień doktora habilitowanego. Opiniowane publikacje mają wysoce opisowy charakter. Sam dorobek Habilitantki jest dość obszerny ilościowo, jednak jest publikowany poza głównym nurtem polskich czasopism socjologicznych. Poziom cytowań prac Habilitantki, świadczy o tym, że jej publikacje nie znalazły oddźwięku wśród innych naukowców zajmujących się tą tematyką. Osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne habilitantki były przedmiotem pogłębionej dyskusji Komisji habilitacyjnej, która uznała, że są zadowalające, ale nie mogą stanowić głównego argumentu za wyrażeniem pozytywnej opinii w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Takie stanowisko zasługuje na uwzględnienie w ocenie Rady Dyscypliny.

Jednocześnie należy stwierdzić, że recenzenci i członkowie komisji zostali powołani w sposób prawidłowy, spełniają kryteria stawiane osobom pełniącym tę funkcję: są to naukowcy rozpoznawalni na gruncie akademickim, posiadają istotny dorobek, w tym publikacje w językach kongresowych. Recenzje w niniejszym postępowaniu zostały sporządzone prawidłowo, zgodnie z elementami oceny wynikających z obowiązujących przepisów prawa, konkluzje były jednoznaczne i wystarczająco umotywowane. Ponadto, wszystkie sporządzone w postępowaniu recenzje mają charakter merytoryczny i nie zawierają elementów mogących świadczyć o stronniczości wydanych opinii. Rada Dyscypliny podziela opinię wyrażoną w uzasadnieniu uchwały Komisji habilitacyjnej, która osiągnięcie naukowe oceniła krytycznie. Rada Dyscypliny przyjmuje stanowisko Komisji.

W trakcie posiedzenia Rady Dyscypliny w dniu 5 października 2023 r. zostały przedstawione i przedyskutowane zarzuty, jakie dr Monika Mularska-Kucharek sformułowała wobec postępowania w sprawie nadania Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społecznej dyscyplinie nauki socjologiczne, które były udostępnione wszystkim członkom Rady. Zarzut dotyczący niekompetencji powołanych recenzentów został odrzucony. Dane, na

podstawie których Habilitantka formułowała swój zarzut były pobrane z systemu POLON, który zawiera informacje przestarzałe, datujące się na 2011 rok. Ponadto podkreślono, że dwóch recenzentów powołuje Rada Doskonałości Naukowej, więc nie Rada Dyscypliny Nauki Socjologiczne UJ jest ich adresatem. Przywołano także argument, że przy takim (głównie polskojęzycznym) dorobku habilitacyjnym byłoby nieuzasadnione powoływanie recenzentów zagranicznych. Zatem członkowie Rady odrzucili zdecydowanie zarzut o niekompetencji recenzentów. Również zarzut dotyczący niewłaściwego sporządzenia recenzji został odrzucony, podobnie jak brak zaproszenia członków Komisji Habilitacyjnej na posiedzenie Rady Dyscypliny Nauki Socjologiczne UJ. Rada Dyscypliny jednoznacznie uznaje, że prace przedstawione jako osiągnięcia habilitacyjne nie spełniają ustawowych warunków wymaganych do pozytywnej oceny: uzyskane wyniki nie wnoszą nowej jakości do wiedzy na temat kapitału społecznego, jakości życia i przedsiębiorczości. Habilitantka nie rozwija teorii socjologicznej, poprzestając na opisowym odwoływaniu się do dokonań innych autorów, zaś w warstwie metodologicznej traktuje swoją problematykę w sposób uproszczony, odbiegający od standardów badań prowadzonych na świecie. Ponadto obie monografie, stanowiące główną część osiągnięcia habilitacyjnego, powielają w znacznym stopniu treści rozprawy doktorskiej, co sprawia, że nie można ich uznać za osiągnięcia, które są zupełnie nowe w stosunku do dorobku, który powstał przed otrzymaniem stopnia doktora. Publikacje charakteryzują się: 1. niedostatecznym osadzeniem w aktualnej literaturze przedmiotu – w pracach brakuje krytycznej dyskusji z koncepcjami i wynikami badań publikowanych w literaturze zagranicznej (i idzie tu również o odwołania do badań prowadzonych w Polsce, tyle że publikowanych w czasopiśmie i wydawnictwach międzynarodowych); 2. brakiem krytycznej dyskusji z koncepcjami, paradygmatami i metodologiami – w zasadzie we wszystkich pracach stan wiedzy polega na streszczaniu głównych definicji i ujęć; 3. bardzo niskim poziomem problematyzacji w poszczególnych pracach składających się na cykl. Habilitantka definiuje w publikacjach cele, które albo nie są problemami badawczymi (odpowiedzi można udzielić na podstawie istniejących badań, w tym popularnych badań sondażowych), albo są sformułowane tak szeroko lub ogólnikowo, że bez dopracowanej konceptualizacji i pogłębionych, złożonych analiz materiału empirycznego nie da się na pytania odpowiedzieć. Dodatkowo, deklaracje o ujęciu problemów z perspektywy psychologicznej czy geograficznej są bez pokrycia. 4. brakiem spójności między celami, analizą i wnioskami – słabość nieunikniona, jeśli badania są niedostatecznie sproblematyzowane, a analiza prowadzona bez metody, tzn. nie wiadomo, w jaki sposób dobrana była próba, jakie kryteria były brane pod uwagę i w jakim to było związku z pytaniami badawczymi oraz hipotezami, dlaczego uwzględniono takie a nie inne zmienne

oraz konkretny rodzaj analizy statystycznej lub/i analizy materiału jakościowego. Negatywnie należy ocenić osiągnięcie naukowe – monografię „Social Capital and Quality of Life”, która nie jest oryginalna ani erudycyjna, a przedstawione w niej ustalenia nie inspirują do badań. Inne elementy dorobku publikacyjnego mają charakter niszowy.

Rada Dyscypliny podnosi również, że dla w/w oceny nie miały znaczenia dokumenty:

- a) recenzja dr hab. Krystyny Leśniak-Moczuk, prof. UR,
- b) pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 27.09.2021 r. w sprawie nieprawidłowości dot. przedmiotowego postępowania habilitacyjnego,
- c) pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 27.09.2021 r. w sprawie w sprawie pozyskania doktoratu habilitantki,
- d) opinia statystyczna Aleksandry Matuszewska-Janica,
- e) wykaz wszystkich publikacji wraz z punktacją czasopism znajdujących się na liście B Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na dzień składania wniosku,
- f) opinia prof. Danuty Walczak-Duraj,
- g) wyciąg z odwołania dot. charakterystyki głównego osiągnięcia pt. Społeczne mechanizmy kształtowania jakości życia jednostek i zbiorowości,
- h) wyciąg z odwołania dot. wkładu w rozwój socjologii,
- i) uzupełnienie autoreferatu z dnia 1.11.2020 r.,
- j) pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie uwzględnienia aktualnych osiągnięć habilitantki.

Odnosząc się do podjęcia oceny aktualnego (uzupełnionego) dorobku naukowego należy stwierdzić, że przy dokonywaniu oceny decyduje osiągnięcie naukowe oraz pozostały dorobek przedstawiony w momencie złożenia wniosku o nadanie stopnia. Jest oczywiste, że dorobek nauczyciela akademickiego zmienia się w toku postępowania w sposób bardzo dynamiczny i komisja orzekająca w tym przedmiocie nie ma obowiązku, aby każdorazowo z urzędu ustalać jakie są aktualne osiągnięcia osoby, która ubiega się o nadanie stopnia. Z uwagi na obowiązującą w tym postępowaniu zasadę skargowości ustalenie aktualnych osiągnięć naukowych nie jest możliwe bez aktywnego udziału ze strony podmiotu wnoszącego o nadanie stopnia, który przecież zainicjował to postępowanie składając odpowiedni wniosek i nie może być zobowiązany do przedłożenia swojego dodatkowego dorobku powstałego po dacie złożenia wniosku. Co więcej orzekanie na podstawie aktualnego dorobku w momencie wydawania uchwały będzie prowadzić każdorazowo do uchybienia w tym przedmiocie i możliwości podnoszenia zarzutów ze strony osoby ubiegającej o nadanie stopnia/tytułu. Rzecznik Praw Obywatelskich kwestionując w tym zakresie stanowisko Rady Dyscypliny powołuje się na

doktrynę postępowania administracyjnego, wskazując na występującą w tej doktrynie „zasadę aktualności”. Przy czym, jak wskazuje art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2017.1789 t.j.): „W postępowaniach dotyczących nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego albo tytułu profesora oraz nadania, ograniczenia, zawieszenia i pozbawienia uprawnienia do nadawania tych stopni w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego”. Oznacza to, że przepisy procedury administracyjnej nie są stosowane wprost. Jak wskazuje komentarz pod redakcją prof. Huberta Izdebskiego: „Postępowanie w sprawach o nadanie tytułu naukowego oraz stopni naukowych cechuje odrębność związana ze specyfiką tych spraw. Wynika stąd ograniczony zakres kontroli sądu administracyjnego, który nie jest uprawniony do merytorycznej kontroli recenzji stanowiących podstawę decyzji Centralnej Komisji. Nie dokonuje także merytorycznej oceny dorobku naukowego osoby ubiegającej się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz tego, czy rozprawa habilitacyjna kandydata stanowiła znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej. (...) Sądowa kontrola musi ograniczać się jedynie do tego, czy zachowane były reguły proceduralne, tzn. czy powołano odpowiednio kwalifikowanych recenzentów, czy przygotowali oni umotywowane recenzje, czy dochowano przepisów dotyczących kworum i głosowania oraz innych przewidzianych przepisami reguł postępowania (wyrok NSA z dnia 27 stycznia 2010 r., I OSK 1261/09, LEX nr 595005). Okoliczność, że strona skarżąca uważa, iż recenzenci wadliwie ocenili jej dorobek, pominęli okoliczności przemawiające na jej korzyść, a uwypuklili elementy negatywne, że nie podzielili w końcu jej poglądów, nie może prowadzić do kwestionowania na drodze postępowania sądowego wystawionych w procedurze kwalifikacyjnej ocen, nawet jeżeli skarżąca jest głęboko przekonana, że są one krzywdzące (wyrok NSA z dnia 30 marca 2009 r., I OSK 1411/08, LEX nr 529959)”. Dlatego też, nie można uznać, że wszelkie zasady postępowania administracyjnego będą wprost mogły mieć zastosowanie do postępowań awansowych. Co więcej, zwrócić należy uwagę na treść art. 21 ust. 3 ustawy o stopniach naukowych, zgodnie z którym w przypadku utrzymania w mocy uchwały osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego może wystąpić z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania habilitacyjnego po upływie co najmniej trzech lat. Okres ten może zostać skrócony do 12 miesięcy w przypadku znacznego zwiększenia dorobku naukowego lub artystycznego. Gdyby uznać, że strona w trakcie toczącego się postępowania awansowego, ma prawo wielokrotnego uzupełniania dorobku naukowego, przepis ten nigdy nie znalazłby zastosowania, gdyż habilitant zaskarżając negatywne dla niego uchwały, równocześnie uzupełniałby swój dorobek

naukowy, co powodowałoby, że nie będzie wszczynał w przyszłości nowych postępowań. W takim przypadku, art. 21 ust. 3 byłby przepisem martwym. W tym zakresie, Habilitantka, chcąc uzupełnić swój wniosek o nowy dorobek naukowy, winna wycofać poprzedni wniosek, wnosząc o umorzenie postępowania i złożyć zupełnie nowy wniosek z całym, aktualnym dorobkiem. Zważyć należy, że Habilitantka na poprzednim etapie postępowania zamierzała swój wniosek wycofać, co wynika z dokumentacji zgromadzonej w tej sprawie. Podsumowując, wskazać należy, że podobne stanowisko znajduje również swoje poparcie w prawomocnym orzeczeniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 października 2014 II Sa/Wa 189/14: "Wbrew twierdzeniom skargi w toku postępowania wywołanego wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie było możliwe uwzględnienie nowego dorobku naukowego skarżącego. W tym zakresie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, które nakazują organowi orzekanie według stanu prawnego i faktycznego istniejącego w dacie wydania własnej decyzji, nie można stosować wprost. Jak zwrócono uwagę powyżej postępowanie o wydanie tytułu profesora jest postępowaniem dwustopniowym – przed Radą Wydziału i Centralną Komisją. Opiera się ono zasadniczo na recenzjach sporządzonych przez recenzentów wyznaczonych przez Radę Wydziału i Centralną Komisję. Aby możliwa była konfrontacja i ocena wydanych opinii, na każdym z etapów postępowania (zwłaszcza gdy są one przeciwstawne) koniecznym jest, aby odnosiły się one do tożsamego dorobku naukowego. Stosownie do § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. Nr 15, poz. 128 z późn. zm.) osoba, wobec której ma być wszczęte postępowanie o nadanie tytułu profesora, przedstawia kierownikowi jednostki organizacyjnej uprawnionej do przeprowadzenia tego postępowania albo kierownikowi zatrudniającej jednostki organizacyjnej określone dokumenty. To na ich podstawie rada podejmuje uchwały o wszczęciu postępowania o nadanie tytułu profesora i wyznaczeniu recenzentów. Te dokumenty określające dorobek i osiągnięcia kandydata stanowią bazę dla formułowania ocen odnoszących się do osoby ubiegającej się o tytuł profesora. Prawidłowo zatem uznał organ, że dorobek zgromadzony w trakcie toczącego się postępowania o nadanie tytułów może być brany pod uwagę w ewentualnym nowym postępowaniu."

Podsumowując należy stwierdzić, że Rada Dyscypliny stwierdziła, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr Moniki Mularskiej-Kucharek nie stanowią istotnego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej nauki socjologiczne.

Ustalono, że zachowane zostały wymogi proceduralne dotyczące postępowania habilitacyjnego. Po wszczęciu postępowania habilitacyjnego została powołana komisja habilitacyjna, w skład której weszły osoby o uznanej renomie naukowej, w tym międzynarodowej w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki socjologiczne. Komisja habilitacyjna dokonała oceny osiągnięć Habilitantki zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. zarówno w oparciu o przedstawione recenzje, art. 16 ustawy o stopniach i tytule naukowym jak również w oparciu o kryteria oceny osiągnięć przewidziane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Rada Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego rozpatrując wnioski dr Moniki Mularskiej-Kucharek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dokonała wnikliwej analizy dokumentacji postępowania habilitacyjnego, w szczególności opinii Komisji habilitacyjnej, trzech recenzji oraz protokołu z posiedzenia Komisji, a także po przeprowadzonej merytorycznej i popartej wnikliwą argumentacją dyskusji, podjęła w prawidłowy sposób uchwałę o odmowie nadania dr Monice Mularskiej-Kucharek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki socjologiczne

Należy wskazać, że tok postępowania i sposobu argumentowania przez członków Rady Dyscypliny znalazł swoje odzwierciedlenie w protokole z posiedzenia Rady. Analiza osiągnięć Habilitantki, jaka miała miejsce przed podjęciem uchwały została przeprowadzona rzetelnie i fachowo, została wyrażona w merytorycznej dyskusji podczas posiedzenia Rady, podczas której dokonano w szczególności prezentacji oraz analizy argumentów pozytywnie i negatywnie opiniujących poszczególne składniki dorobku Habilitantki, zawartych w dokumentacji postępowania, w tym w recenzjach, treści uzasadnienia uchwały zawierającej opinię Komisji habilitacyjnej. Wyniki tejże wnikliwej analizy wyrażono następnie w głosowaniu nad treścią uchwały.

Członkowie i członkinie Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego w głosowaniu tajnym, przy udziale 13 spośród 18 osób uprawnionych do głosowania, jednogłośnie (13 osób za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się) przyjęli uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne w dyscyplinie nauki socjologiczne dr Monice Mularskiej-Kucharek.

Z powyższych względów członkowie i członkinie Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego w przeprowadzonym głosowaniu odmówili nadania dr Monice Mularskiej-Kucharek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne.

§ 3

Niniejsza uchwała jest nieostateczna. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki od uchwały tej przysługuje prawo wniesienia odwołania do Rady Doskonałości Naukowej w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego. Odwołanie należy złożyć na Dzienniku Podawczym Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków lub przesłać pod wskazany adres z zachowaniem ww. terminu. Można również złożyć je w innych formach wskazanych w art. 63 k.p.a.

Zgodnie z art. 127a § 1 i § 2 k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania Strona może zrzec się prawa do wniesienia środka odwoławczego, zaś z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania uchwała staje się ostateczna i prawomocna. Oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania należy wnieść do Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Przewodnicząca
Rady Dyscypliny Nauki socjologiczne UJ

prof. dr hab. Irena Borowik

prof. dr hab. Irena Borowik

Przewodnicząca Rady Dyscypliny Nauki
socjologiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego